

De nou entrem en el temps de Nadal, del primer Nadal de JOVENIVOLA. I ja pròxims a la diada, volem omplenar-vos del seu autèntic sentit, del seu sentit tal com l'ha interpretat el poble, i més íntimament tal com s'ha practicat sempre en el nostre Orfeó.

El poble infant sent el Misteri de Nadal : Una bona part del cançoner popular català està dedicat a festejar el Naixement del Fill de Déu. L'"Orfeó Català" va ésser fundat per tal de difondre la cançó popular, per a cultivar-ne tots els seus aspectes, i per això nosaltres, fent-nos hereus d'un passat, cantem el Nadal.

I per acabar heus aquí la nostra felicitació nadalenca:

Amics cantaires, que el present Nadal us porti la pau i la joia que proclameu en les vostres cançons.

EL MISTERI DE NADAL A TRAVÉS DE LES CANÇONS POPULARS CATALANES

"Que s'alegrin els cels; ompli's de gaudi la terra davant la faç del Senyor, que ja és ací".

(Ofertori de la Missa de mitja nit.)

L'arribada de l'Advent i els primers freds ens anuncien la vinguda del Redemptor. El Nadal s'atansa. Jo no sé què té aquesta diada que gaurebé sense adonar-nos-en la cançó surt a flor de llavi, com una pregària de l'esperit feta al Diví Infant.

Tots els pobles de la terra canten el Nadal. Com no l'hem de cantar nosaltres, que ens podem vanagloriar de posseir un dels cançoners més extens del mon.? Com no l'hem de cantar nosaltres tan amants de les nostres tradicions.?

Tota la nostra terra canta el Nadal.! En la serra i el pla, en la mar i en els cims de les muntanyes les cançons nadalenques floreixen arreu. Les canten els pastors i mariners, el pagès i el menestral, xics i grans, homes i dones. Es, potser, a la ciutat on menys culte se li dona. Es per això que el parlar d'elles serà sempre una obra d'apostolat.

Avui, doncs, intentarem, a través d'elles portar-vos pels camins d'aquest Misteri de Nadal.

Començarem amb la primera cançó de Nadal, la cançó de l'Anunciació de la Verge. De les diverses que hi ha, hem escollit la que porta per títol "El Pomeró". Molt poc coneguda per cert, però tota ella plena d'una ingenuïtat captivadora.

Mentre està llegint Maria
dintre del seu recambró,
amb la llum que Déu li envia
veu un àngel del Senyor.

-- Heu de ser-ne Vós la Mare
de Jesus el Salvador.

-- Del Senyor l'esclava pia
mentre visqui seré jo."

Complint l'edicta del Cèsar, Josep i Maria fan via cap a Betlem per empadronar-se. La vila és plena de forasters; no es troba posada enlloc.

" -- Déu vos guard, la parentela !
si posada em voleu dar,
tinc l'esposa fadigada
de tan llarga caminada
i voldria reposar.

-- Josep el dar-vos posada
això no podrà ser ;
tota la casa tinc plena
de gent noble i d'altra mena
que no hi cap un foraster. "

Aquesta cançó fou recollida a Cadaqués.

Ara en el silenci de la nit, sota el birbilleig de les estrelles
els àngels canten : " Glòria a Déu en les altures, pau als homes de bona
voluntat ! " És mitja nit. Déu ha nascut.

" Les dotze van tocant
Ja és nat el Rei Infant
fill de Maria.

El cel és estrellat
el món és tot glaçat
neva i venteja. "

La nit s'esvaeix i " El Desembre congelat, confús se retira. "

" El Desembre congelat
confús se retira.

Abril, de flors coronat
tot el món admira.

Quan en un jardí d'amor
neix una divina flor
d'una rosa bella
fecunda i poncella. "

Aquesta cançó, tan coneguda, es trobava ja manuscrita en un aplec
de cançons del segle XVII. És una de les nades més difoses i ofereix
un gran nombre de variants tant literàries com melòdiques.

Els pastors, després d'haver tancat els seus ramats a la cleda, dor-
men al redós del foc. Una gran claretat ques'és posada "allà dalt de la
muntanya" els deixondeix. És l'àngel del Senyor.

" Pastorets de la muntanya
que viviu amb gran recel,
desperteu's veniu depressa,
que n'és nat el Rei del Cel.

Vora migdia
canta i refila;
toca Pasqual,
repica el timbal,
ram, patatam.
ram, patatam.

Tot són festes d'alegria
Santes Pasqües de Nadal. "

Antigament havia estat molt cantada a l'església com a inici de les

cantades i representacions de l'adoració de caire pastoral. S'acompanyava amb grans repics de timbals i donava lloc a molta gatzara i alegria.

Plens de joia i emocionats per la nova, desperten llurs companys i tots junts amb gran gatzara, fan via cap a Betlem guiats per l'estrella. Entre les moltes cançons que parlen d'aquest tema, hem escollit la bonica nadala "Veniu a adorar" recollida pel Mestre Joan Tomàs. Té la particularitat que es cantava a dues veus; i encara una tercera veu s'hi afegia en els moments més solemnes.

" A dintre una establia
veureu lo Rei del cel.

-- Volem anar a adorar-lo
seguint eix estel.

Anem-hi tots doncs ara
pastors cap a Betlem.
Allà prop de sa Mare
l'infant trobarem.

Camí és tot ple de gebre
camí és tot ple de gel
camí que va al pessebre
camí que va al cel. "

Els pastors, per demostrar la seva generositat, comencen a oferir-li presentalles.

" Una pastora
hi va arribar
i dos anyells
li va portar.
Altra pastora
també hi ha anat
amb un gran plat
de codonyat.
La vella Rosa
amb la filosa
i amb el seu fus
fila robeta
molt boniqueta
pel Nen Jesús. "

De l'Orient, tres màgics Reis seguint l'estel, van a Betlem també a oferir.

" L'un li porta encens
or i mirra els altres
l'estrella del cel
els il.luminava.
Com a sacerdot
tots tres l'adoraren
com a Rei del cel
el cel els donava. "

I ja per a finir aquest petit recull de cançons, després d'haver seguit molt breument el Misteri nadalenc, acomiadem-nos de l'Infant amb la seva cançó:

" Que li'n darem a l'Infant nat,
tot mort de fred i tot gelat ?
Compren-li'n roba,
puix és tan pobre,
no té vestit.
Fill de Maria
en l'establia
n'és nat anit.

Si l'Infant plora
i la Senyora
tristeta està,
fem-li'n cosetes
ben boniques,
ja callarà. "

Acabeu de veure com la nostra terra canta i estima el Nadal. Així ens ho demostren les nostres cançons. Nosaltres el celebrem amb aquella pietosa alegria, amb aquella humilitat i bonesa de cor, amb aquell esperit tan cristià i tan nostre que fa que el cantem com cap altre poble sap cantar-lo.

Perquè així ha estat, és i serà sempre. ! Al.leluia !

MARIA DOLORS MILLET, JORDI SALVAT.

Nadal 1955.

EL PESSEBRE DEL MESTRE MILLET.

Una de les tradicions més cristianes, més familiar i més genuïna del nostre poble, és el Pessebre de Nadal. És la commemoració a través dels segles i de les generacions, any darrera any, del meravellós Naixement del Diví Redemptor de la Humanitat, amb tota l'aurèola de prodigis, de glòria i de majestat que voltaren i enriquiren el gran esdeveniment. És l'homenatge devot i perenne al tendrívols Infantó que vingué al món, en humil bressol, a dur-nos la pau i la germanor.

I el pessebre, a Catalunya, a més de cristià, naturalment, és català; és una tradició catalana. Per això, si en uns dels nostres pessebres hi veiem reproduïts els personatges, els casals i els paisatges bíblics, en altres apareixen els pastors amb la barretina i la samarra, la dona amb la caputxa i les masies i el paisatge de Catalunya. Ells representen el nostre poble adorant el Rei de Reis.

El pessebre honora, doncs, les llars catalanes.

I una d'aquestes llars fou sempre la del Mestre Lluís Millet, car la seva pietat profunda, la seva humilitat i el seu arreladíssim amor als costums més purs i més nobles del nostre poble, havien de fer-li sentir d'una manera especial tota la lluminositat, tota la poesia i tot l'encís que el pessebre nadalenc irradia i evoca amb la seva plasticitat i el seu verisme.

" El Nadal no és ben celebrat sense el pessebre", solia dir el bon Mestre. Per això no mancava cap any a casa seva. El feia la seva esposa, quan vivien al carrer de Comerç i el seu fill Lluís Maria, que nasqué allí, tenia pocs mesos. Era un pessebre senzill, ens ha dit l'antiga i fidel mestressadde la casa Millet, la senyora Albina.

Com és sabut, l'insigne fundador de l'"Orfeó Català" va contreure matrimoni l'any 1900, amb Na Dolors Millet i Villà, deixeb-la seva a l'Escola Municipal de Música i orfeonista. Més tard fou també la seva auxiliar a l'esmentada Escola, puix que tocava força el piano, que havia estudiat amb el gran pianista Joaquim Malats. Dissortadament, set anys després, la mort s'endugué l'esposa benemada. L'actual Director de l'"Orfeó Català" tenia 14 mesos. El Mestre i els seus familiars estaven instal·lats ja al pis del Palau de la Música Catalana. El trist succés ocorregué el 29 de novembre del 1907. Aquell any no hi hagué pessebre a casa del Mestre Millet.

Després, continuà fidelment el culte al pessebre nadalenc, inspirat també per l'amor paternal del Mestre, perquè el fill es distragués.

Durant molts anys el construí l'ex-chorista, Josep Ferrer i Coll, que a més era escultor i pesebrista. Utilitzava una sèrie d'eines de tre

ball, com si hagués d'aixecar una Catedral. I, en efecte, algun any el pessebre era de proporcions monumentals. En Ferrer, morí l'any 1925.

Llavors, el constructor fou el gran amic i devot del Mestre Millet, el conegut i prestigiós músic, que ensems és també un excel·lent pessebrista, el Mestre Antoni Pérez Moya. S'encarregà de tan noble missió fins l'any 1935, i per cert que, en els darrers anys, l'acompanyava el seu fill, el Mestre Antoni Pérez Simó, actual Director de l'"Orfeó Gracienc".

Una prova de la ingenuïtat del Mestre Millet, és que una de les coses que li feia força gràcia de veure en el pessebre, era certa figura humorística, molt coneguda i que posen en alguns pessebres casolans. La col·locaven en un raconet de muntanya i el Mestre l'ensenyava a tots els visitants, rient infantívolament.

Però, el pessebre de què fins ara hem parlat, era l'íntim, el familiar, el que no passava de les parets de casa el Mestre.

A l'artista exquisit, a l'apòstol de l'art coral i de la cançó popular, li mancava crear-ne un altre de pessebre. Un de més transcendent, que en la magna diada de Nadal congregués entorn seu tota la gran família catalana i la delectés amb les excelses cançons nadalenques. Per això, l'insigne Mestre Millet comptava amb un poderós instrument: l'"Orfeó Català".

Així nasqué el concert del dia de Sant Esteve. Fou l'ofrena que el Mestre Millet va fer al seu poble. Un pessebre sonor, ple d'evocacions i de records, car a través d'ell i mitjançant el bon art del cant, prenen vida i expressió tots els personatges divinals i totes les figures, tots els elements i tots els episodis que la història, la llegenda o la tradició ens han tramès del gran Misteri que es commemora.

No ens és possible, per diferents motius, fer-ne l'història - d'aquests concerts; ens referirem, només, a algunes característiques, deixant-ne, però, és clar, d'altres indiscutiblement interessants.

El primer dels esmentats concerts es celebrà l'any 1913. El programa que el Mestre Millet confeccionà - segons diu la ressenya - "tot a posta per a la festa que aquells dies l'Església commemora, constituí un nou i bell èxit per al nostre chor, que, amb delit i un entusiasme mai prou ponderats, seguí fidelíssim la batuta del mestre, que, com sempre, va portar-lo a la victòria."

Les composicions interpretades, després d'"El cant de la Senyera", foren les següents:

I.- Cançons populars catalanes, harmonitzades, "Cançó de Nadal", d'A. Pérez Moya; "El dimoni escuat", de Cunellas Ribó; "Cançó de Nadal", de Mn. Ll. Romeu; "El cant dels ocells", del Mestre Ll. Millet, i "Fun, fun, fun", del Mestre Pujol, finalitzant la primera part del concert amb el superb "Capitant", del Mestre A. Nicolau.

II.- La seqüència gregoriana "Laetabundus"; el cànon a sis veus, del segle XIII, "Perspice Christicola"; l'admirable motet "O Magnum mysterium", de Victoria; el sobirà motet a vuit veus, en dos chors, "L'Esperit Sant eleva la nostra feble sa", de J.S. Bach; les dues belles àries "Joiós ton cant s'enlauri" i "Serà el Pastor aimant de la ramada", de l'Oratori "El Messias", de Haendel, i l'"Al·leluia", del mateix Oratori.

Una part molt assenyada de l'èxit d'aquest concert - diu la crònica -, correspongué justament a la Srta. Fornells, la qual, en la interpretació de les dues àries d'"El Messias", així com en el "solo" del "Cant dels ocells", féu valer tot l'encís de la seva veu i la gràcia expressiva del seu bell cantar.

Els acompanyaments al piano i a l'orgue els feren, respectivament, els Mostres Salvat i Comella.

Després de l'"Al.leluia", l'audició acabà amb l'acostumada cançó popular, harmonitzada pel Mestre Lluís Millet.

Hem copiat íntegrament el programa d'aquest primer concert de Sant Esteve, per tal que els nostres lectors veiessin com foren d'escol·lides les obres en ell interpretades, prova de la importància que el Mestre Millet donà ja a aquesta primera audició nadalenca, i com en general, la mateixa orientació ha estat seguida en els successius concerts d'aquella diada, àdhuc fins als nostres dies, sota la direcció del Mestre Lluís Ma. Millet.

En el segon any, hi havia, ultra "El Noi de la Mare" i "Entre flors", de Nicolau, "La Verge bressant", de Cèsar Franck, i uns fragments de "La Infància de Crist", de Berlioz.

En el tercer any, el 1915, consta en les ressenyes que tot i ésser un concert de fundació recent, sortosament, havia entrat ja en el nombre de les belles tradicions barcelonines que es van reproduint any darrere any, lligades amb la commemoració dels grans misteris de la religió.

Com en els anteriors (i en els successius !), la sala del Palau de la Música presentava un ple a vessar.

En aquest concert i al costat de les cançons populars catalanes, s'hi afegiren onze magnífiques nades de diferents regions de França i de Bèlgica, així com de l'Alsàcia i el "Cant de Nadal", popular alemanya. Una d'aquestes nades fou la que tan coneguda ha esdevingut "Som al dia de Nadal", de Tiersot (França-Bresse).

Per al públic que assistí a l'esmentat concert, les nades estrangeres constituïren una novetat i una sorpresa, i les consideraren "un formós ramellet ple de la sanitosa saba i de l'encisadora ingenuïtat de l'ànima popular."

Encara, una altra nota a destacar d'aquell concert fou la intervenció per primera vegada en la diada de Sant Esteve, del "tenor corista Sr. Emili Vendrell", ja en alguns "solos", ja dialogant "molt encoratjament amb la Srta. Fornells."

La parella ideal de solistes que tantes vegades encisaren els oients del nostre Orfeó i que semblava que mai no s'havia d'esfumar ! En Vendrell deixà de prendre part en els concerts nadalenques després del 1922, per a volar a d'altres regions artístiques, si bé ha tornat a posar el vol al nostre Orfeó, i tots recordem la refilada que va fer l'any passat (1954) en "On aneu els bons pastors", de Canteloube que hagué de repetir dues vegades. La Sra. Fornells continuà delectant amb els seus "solos" fins l'any 1935.

Reprenent l'ordre cronològic dels concerts nadalenques, direm que el de l'any 1916 sofrí una interrupció accidental, car el dia de Sant Esteve, l'"Orfeó Català", dirigit pel Mestre Millet i amb motiu de commemorar aquell any el 25è., aniversari de la seva fundació, donà el segon dels concerts històrics, amb obres diverses dels primers temps de la nostra agrupació coral.

En el 1917, però, el concert de Sant Esteve ja fou novament l'habitual.

I així anaren succeint-se, cada any amb noves i interessants aportacions.

En el de l'any 1918, que l'integraven 28 composicions nadalenques, 23 d'elles foren estrenes o primeres audicions, unes de les quals de Jacques Dalcroze.

L'any 1919 hi ha les primeres audicions de "A Betlem me'n vaig",

"Cant dels àngels" i "L'Anunciació", del Mestre J. Tomàs, que encara no era professor de l'"Orfeó Català".

En el 1921, el Mestre A. Pérez Moya, per primera vegada introduceix en aquests concerts "Les bèsties al Naixement", la pintoresca desfilada que començava amb les gallines i el gall i acabava amb les granotes i el grill. Del mateix autor, sens dubte un dels més fèrtils i que més figurà en els programes nadalencs, s'interpretaren en aquell concert, set cançons.

En el 1922, les primeres audicions de "Vestits pel Jesusot" i "Alegria de Sant Josep", per a chor de nois i piano, del Mestre Tomàs, que foren molt ben rebudes. Una altra estrena del Mestre Pérez Moya, fou "Cançó dels pastors", amb "solos", chor, orgue i piano. Foren els solistes les Srtes. Fornells, Roca, Ensenyat, Sellés i Francesc Torra. Encara, Enric Nin féu el "solo" de la cançó "En aquest dia tan joïós", d'Esnaola.

A l'any 1923, primera audició del "Tunc que tan-tunc", del mestre Tomàs.

En el 1924, del mateix mestre, estrenes de "Nadal" i "La Nit de Nadal". Com a nota curiosa trobem en aquest concert, els "Crits del carrer", de Ferran Sor, no pas nadalencs.

Una fita assenyalà el concert de San Esteve del 1925, i fou l'estrena de la "Cantada de Nadal", lletra i música del Mestre Francesc Pujol. És una emocionant exaltació d'aquella santa diada en tota la seva significació divinal i humana, amb accents adés de joia, adés de melangia, però expressat tot amb la sinceritat, la intel·ligència i el segell personalíssim de l'enyorat Mestre. No cal dir que l'èxit que obtingué fou absolut. Recordem, a més, que en el concert nadalenc de l'any 1950, el Mestre Lluís Ma. Millet dirigí l'esmentada obra com a homenatge al seu autor, amb motiu del 25è. aniversari de l'estrena d'aquella obra.

A l'any 1927 hi ha les estrenes de "El tió de Nadal" i "Nadalenc popular", del Mestre Tomàs, que com totes les seves foren entusiàsticament acollides.

El concert de l'any 1928 constituí també un esdeveniment, i la ressenya comença amb el següent paràgraf: "Enguany han estat oferts uns nous valors que han vingut a enriquir la nostra preada col·lecció de nades. Els noms de Lluís Ma. Millet, Andreu Fornells, Roma i Marimon, que amb tant d'èxit han figurat en el programa com autors en llurs respectives obres, creiem que serà un estimul per a noves produccions; noves flors que enjoiellin aqueixa branca exquisida de la nostra lírica coral popular".

L'obra que estrenà Andreu Fornells, fou "Cant de bressol de la Mare de Déu", el "solo" de la qual féu la pròpia autora amb l'encís que ella sabia fer-ho.

En la segona part s'estrenà "Cançó de bressol de la Verge", de Lluís Ma. Millet. L'actual director de l'"Orfeó Català" tenia 22 anys. I el crític del concert, deia: "El jove compositor, fill del director venerat de l'"Orfeó Català", que amb aquesta obra fa el seu debut en el repertori de cançons corals, ha musicat uns versos de Tomàs Garcés de faiso mestrivola: amb accents de dolor i de tendresa canta la Verge la seva cançó de bressol plena d'angoixa; i en les veus destrenant treballades, en la melodia d'un sabor melangiós encisador, en la fusió de timbres sap plasmar també les notes dolorides de la veu de la Mare de Déu qui vetlla el Diví Infantó, ple de tenences, que els versos d'En Garcés per obra i gràcia del músic que els ha animat, adquireixen una valor plena de misteri i de dolor punyent."

Continua la ressenya: "L'altra composició, estrena també del mateix autor, "El rústec villancet", és un contrast ben viu amb l'ante-

rior. Uns versos molt bells d'En Carner serveixen a En Lluís Ma. Millet per a fer un cant exultant de joia, vibrant i delicat alhora; tan vibrant que l'auditori volgué escoltar-lo dues vegades i el jove compositor rebé amb l'unànime aplaudiment el tribut d'una consagració."

En el següent any, el 1929, novament hi hagueren estrenes del mateix jove compositor: "Nadal" i "Cançó del rossinyol" (veus blanques i orgue). "Si trobem plena de dolça intimitat - diu la crítica - la primera cançó "Nadal", amb la particularitat d'ésser la lletra original del mateix compositor, la "Cançó del rossinyol" ofereix un sentiment més expansiu, impregnada tota ella de sabor popular que escau perfectament als versos de J. Verdaguer. El públic aplaudí força les dues cançons i llur autor, sortint del rengle de barítors, rebé allí mateix una ovació molt ben guanyada."

En el mateix concert s'estrenà "Cançó de l'ocell", del Mestre Tomàs, amb "solo" de sopran i piano. Andreua Fornells cantà "Els Reis", de Blancafort, i després el "solo" de "Cançó de l'ocell". Referint-se a ambdues obres, la ressenya diu: "La senyora Fornells la digué amb tota l'expressió requerida; però el públic acollí la solista amb aplaudiment més convincent en acabar de cantar la "Cançó de l'ocell", de Joan Tomàs. Molt graciosa, eixerida i suggestiva, la pàgina aquesta del jove mestre de l'"Orfeó Català" s'escoltà amb general delectança."

A l'any 1930 aportaren noves estrenes els Mestres Pujol i Lluís Ma. Millet. Del primer foren "Maria i Josep" (popular) i "Cançó de Nadal" (chor de noies i piano); i del segon, "Pastorella". Con de consuetud, ambdós distingits autors merescueren els màxims elogis. De "Pastorella", hom digué: És música d'un bell i noble esperit. El jove Lluís Ma. Millet escriurà, certament, obres importants."

L'any 1931 registre les estrenes de "El petit vailet", del Mestre Tomàs, i "Au, campaner! Prou mandrejar," del Mestre Pujol. Dues composicions joioses i encisadores.

En el 1932, el Mestre Lluís Ma. Millet estrena el seu "Poema natalenc" sobre les poesies "Nadal", de J. Maragall, per a chor mixte, sopran i orgue. Ell mateix féu l'acompanyament a l'orgue. Per ésser un xic extens el paràgraf de la crítica dedicat a aquesta obra, direm només que fou conceptuada com a notabilíssima i molt important, que estava ben lluny d'una improvisació.

El concert de l'any 1933, hagué de traslladar-se al diumenge següent, 31 de Desembre.

En l'any 1934, feren els "solos" de la "Cançó dels pastors", de Pérez Moya. la Sra. Fornells i les Srtes. Pilar Roca, Montserrat Salvadó (que havia fet també els de la "Cançó de les palles", de Vives, i "Espinies", de M. Crespo) i Palet, i el tenor Sr. Terra.

Hen assenyalat solament les estrenes més destacades i dels Mestres més íntims de l'"Orfeó Català"; però faria un gros volum la recensió completa de totes les obres donades a conèixer, ja de repertori clàssic, ja de novelles, amb motiu dels concerts de la diada de Sant Esteve, totes elles selectes i exclusivament sobre temes de Nadal.

Contenars de cançons populars de diversos pobles de tradició cristiana, d'harmonitzacions i de composicions originals, han embaumat la sala del Palau de la Música i han delectat els milers d'oients que allí s'han anat aplegant per a oir-les i celebrar-les. Cançons les unes de seua profunda profunditat, i de gatzara les altres, però totes trametent sana alegria i la pau als cors.

Trenta-cinc nous d'autors catalans diferents i també més de trenta d'altres països, molts d'ells reiteradament repetits, hen trobat en els 21 programes, que és el nombre dels concerts natalencs (exceptuat l'any 1916), celebrats per l'"Orfeó Català" sota la direcció del Mestre Lluís Millet.

Remarcables són així mateix les traduccions i adaptacions de textos a la llengua catalana, fetes pels Mestres Pujol, V. M^a. de Gibert, Joan Llongueres i altres.

Dignes d'esment també els acompanyaments al piano pels Mestres Joan Salvat i Joan Tomàs, i a l'orgue pels Mestres J. M^a. Comella, Gibert, A. Pérez Moya, a més d'alguns autors que com Lluís M^a. Millet, acompanyaren llurs obres. El Mestre Pérez Moya acompanyà tocant altres instruments, en l'execució de les seves composicions.

D'entre els cantaires que actuaren com a solistes en els esmentats concerts, ultra la Sra. Fornells i En Vendrell, hem trobat la Sra. Salvat; les Srtes. Roca, Ensenyat, Sellés, Olivella, Palet i Montserrat Salvadó, i els Srs. F. Doménech (baix), Vila, Gratacós, Francesc Terra, Enric Nin, Ventura, Ramon Crespo, Brúnig, Gibert, J. López Esparbé, etcètera.

A conseqüència dels concerts de Sant Esteve, el Mestre Millet implantà un costum, molt d'acord amb el seu caràcter: l'assaig del dia de Nadal, a la tarda.

Els choristes "d'avant-guerre" recorden prou bé com es descabdellaven aquells assaigs. A alguns els venien a contracor. El Mestre deia, com per a justificar-se, "Què fareu després de dinar?". La preparació del concert de Sant Esteve sempre ha estat un xic apretada (adhuc actualment), per precedir-lo recents actuacions de la Secció Choral.

Malgrat que aquells assaigs s'anunciaven per a les 6 de la tarda, els convocats acudien tan calmosament, que no començaven mai abans de les 7 o quarts de vuit. Una dolça mandra s'apoderava dels cantaires i es veia més d'un rostre ensenyat i fins una miqueta més vermellat que d'habitud. En canvi, el Mestre Millet acostumava a mostrar-se satisfet i fins xirol i fent broma, si l'assaig lliscava com ell volia. Només per veure'l content, valia la pena d'assistir a l'assaig.

És clar! El Mestre Millet es trobava en el seu millor element: la diada de Nadal entre els seus Mestres col·laboradors i els cantaires; part de la seva pròpia família.

En aquest ambient, el Mestre preparava el "seu" pessebre, el que l'endemà, el dia de Sant Esteve, presentaria amb tota esplendor en el Palau de la Música, i a la sala d'assaigs tenia les "seves figures" i donava els darrers retocs a la seva obra. Per això aquells assaigs del dia de Nadal, a la tarda, li eren tan plaents.

L'últim concert nadalenc que va dirigir el Mestre Lluís Millet, el dia de Sant Esteve; l'últim "pessebre" d'alades cançons que va oferir al seu poble l'il·lustre fundador i creador de l'"Orfeó Català", va ésser el de l'any 1935.

Fou un concert selecte, esplendorós, amb nombroses estrenes i ple d'interès, com tots els que l'havien precedit sota la direcció del Mestre Lluís Millet. Però per a ell, fou l'últim !

.....

L'any 1946, l'"Orfeó Català" va reprendre el tradicional concert nadalenc de la diada de Sant Esteve, ara sota la direcció del seu actual Director, fill de l'insigne fundador, el Mestre Lluís M^a. Millet.

No ha minvat, ni molt menys, l'esplendor d'aquesta magna festa d'art, de joia i d'amor, per part de l'"Orfeó Català".

Restava molt lluny ja l'any 1913, en què es celebrà el primer d'aquests concerts.

Comença a allunyar-se, també, l'any 1946 en què novament es repren- gueren i formen ja una nova història.

Però, altra vegada ens trobem en el mes del bell Nadal i de Sant

Esteve.

I un públic fidel i nombrós, amant de les nobles tradicions i dels cants de l'"Orfeó Català", espera amb fruïció el proper concert nadalenc..

M. FIGUILLEM

DE NADAL A NADAL

Comencàrem l'any cantant
i amb desig d'anà endavant.

Amb el Requiem de Mozart
hi vessàrem tot nostre art.

A Lleida es cantà amb braó
en el seu immens "frontó".

Del "Gracienc" les noces d'or
en guardem un bell record.

Surt a llum una Revista
que és la joia del Chorista.

S'aprofita per fer gresca
el dia del sant del Mestre.

A Poblet es donen premis
als cantaires menys bohemis.

I al so d'un himne sagrat
més d'un cantaire ha plorat

Acaba el Mestre amb estil
el poema de "L'any mil".

La crítica tota s'omplena
de Cantata i de Novena.

Dos hereus de grans artistes
s'enrolen com a choristes.

S'escampen les nostres veus
per París, Londres...i Reus.

Celebra la innocentada
la "Trompeta" afinada.

Un tenor fa el papalló
conquistant la... (?)

I aquí s'acaba la història
d'un any de bona memòria
que no obstant quedarà humil
comparant-lo amb "L'any mil".

G.A. SERRA

D E S E M B R E . . .

Desembre... l'últim mes de l'any.

Això sol, ja li dóna una importància que els altres mesos no tenen, tot i havent-hi els d'abril i maig que porten esclatant la primavera.

Però el desembre, clou dins del seu si, el fet més important del cristianisme: el naixement del Fill de Déu fet Home per a la nostra Redempció.

Vegeu, sinó és important aquest fet. Quin mes hi ha dels dotze que componen aquesta mesura de temps que en diem any, que tingui l'emo-
ció que aquest mes per aquest sol fet ja té ?

Desembre... S'acosta Nadal. S'apropa el dia senyalat per a celebrar tan fausta nova, i l'home, que es passa l'any treballant afanosa-
ment, sens descans, l'home que per l'ambient on viu té els seus sentits
endurits o per la feina que fa, que és feixuga, o per temperament que és
eixut, en apropar-se aquesta diada s'entendrex, s'atura, per dir-ho
així, i el cor també se li espongeix una mica, i també sent dintre seu
l'emo-
ció de la diada.

! Ah ! Però no us cregueu pas amics, que aquest mes que tot i re-
gistrant dins seu un fet que ens omplena d'alegria, no pugui ser porta-
dor també del dol. No, amics. També ens en porta, de dies de dol.

Però... com l'hem de prendre aquest dol ?... Amb desesper ?... no sé... no sé...

Neix el Senyor... Déu disposa...

Si mirem un xic endarrera, veurem que si bé aquest mes tancador de l'any ens fa sentir aquesta joia tan gran, també ens atueix amb sotragades.

Mireu sinó...

Dos de desembre de 1932. A primeres hores d'aquell dia, Desembre ens deixa sense el mestre Amadeu Vives.

No us en parlaré pas. Un dels fundadors de l'Orfeó Català junt amb el Mestre Millet.

Ja veieu quin tancament d'any !

! Ah ! Hi ha dolor... quin dubte queda, però s'acosta Nadal, no pas per la celebració mundana, sinó perquè el bon Jesuset, ens aconhorti d'aquesta sotagrada tan forta.

28 de Desembre de 1938. Mestre Josep Maria Comella. Desembre cap als seus últims dies se'ns l'emporta.

Ha passat Nadal.

Havem celebrat la vinguda al món de Jesús, mireu, aquest home tan senzill, tan humil i tan bondadós com era el Mestre Comella, sembla com si el bon Jesús hagués volgut endur-se'l. Desembre ens ha estat cruel.

Set de Desembre de 1941. Cap al tard d'aquest dia Mestre Millet ens deixava... A l'endemà, era el dia de la Puríssima. La Mare de Déu havia cridat vers Ella el Mestre.

Ens quedàvem sense el pare.

Quin dol amics !... quin dol !

Mestre Millet taspassat !... quina dolor més punyent !

L'Orfeó es quedava sense l'ànima que va fundar-lo, sense l'home que li va obrir el camí, que va senyalar-li les petjades que hauria de seguir, que va fer del no-res l'orgue vivent, l'instrument que amb sos cants fes estremir els cors, ja de joia, ja de alegria o bé d'unció en vers l'Altíssim.

! Ah ! Però... s'acosta Nadal. Neix el Fill de Déu... Ell ens donarà dintre del dol la fortitud necessària per seguir camí avant... avant... l'obra ja estava feta, cal seguir-la... i la seguim !

Vint-i-quatre de Desembre de 1945. A la matinada, el germà gran, el Mestre Pujol ens deixa... Nostre dolor és forta, és viva, no hem tingut temps de refer-nos del traspàs del Mestre Millet, i, ara, aquest cop ens atueix de valent. Moralment estem desfets. És un cop que no esperàvem.

Mestre Pujol no estava pas massa fi.

Ja feia dies que sens dir-nos res, o molt poc, ho endevinàvem.

No es queixava quasi mai. Només ens deia; "Noi... aquest braç dret no vol fer bon dat. "Quant dirigeixo em fa mal... i quant camino també, i em canso i he d'aturar-me."

Recordo que a primers de Febrer del mateix 1945, va dirigir a l'Orquesta Municipal unes obres seves. Va dir-me si l'acompanyaria a l'assaig. Vaig dir que sí i vàrem quedar que aniria a buscar-lo. Així vaig fer-ho.

Pel camí em digué: "Noi, no sé si hauré de dirigir amb el braç esquer, perquè fa uns quants dies que tinc dolor en aquest braç dret i

em fa la llesca, encara que avui sembla que puc bellugar-lo una mica millor."

Féu l'assaig amb el braç dret.

S'acosta Nadal.

Els solfistes diuen de fer pessebre.

El més engrescat era l'amic Cubeles.

En Sancho el seguia.

Per donar curs als desitjos de la colla, vaig al Mestre Pujol i li demano què li sembla.

Diu que sí.

Llavors un de la colla, no puc recordar qui era, amb una paciència de frare va començar a fer la recapta.

Tothom, qui més qui menys, va respondre, aportant-hi el que bonament podia.

El pessebre s'havia de fer allà on fèiem solfa, sinó no tenia cap gràcia.

Amb l'Antoni Sancho anàrem a casa meua a buscar un caixó. Això seria l'establia.

Haviem de fer solament el Naixement i per tant ja en teníem prou.

Posàrem mans a la feina.

En Sancho, amb guix a casa seva va fer les parets. Per cert que digué: "He empastifat tot el pis de guix, i la mare diu que si torno a fer més pastetes em treurà de casa."

S'esqueia just el 23 de Desembre. Era festa. Ja teníem les figures i tot el dia en Cubeles, ple d'entusiasme, l'amic Sancho i jo treballàrem de valent, car Nadal s'acostava.

Serien les cinc de la tarda. Feia molt fred.

Ja teníem el pessebre gairabé enllestit.

De sobte a través dels vidres de la sala de solfeig, veig una figura prou coneguda.

! Mestre Pujol !

Vaig a la porta l'obro i li dic que entrés a veure què li semblava.

Estava dret, pàlid. Gairebé encarcerat.

Entrà quasi sense moure les articulacions.

S'acostà al pessebre... el mirà i digué :

"Us felicito nois, fa molt bonic.

I seguidament afegí: " Vaig a l'arxiu."

Anàrem a l'arxiu.

Va seure al seu silló i m'explicà :

"He anat a fer una visita al cap de munt del carrer de Muntaner i m'he pelat de fred; noi quin fred he passat.--"

Parlàrem de coses banals.

Al cap d'una estoneta fa : " Haig d'anar al Casal del Metge i no en tinc ganes."

Jo faig : "Ja hi aniré i els diré que vostè tenia feina." (A la Sala hi havia concert.) i que no hi ha pogut anar."

"No, amic Codina, tinc d'anar-hi. Els de la Choral estrenen aquella cançó meua i he de fer acte de presència... Sap que farem, hi anirem tots dos."

"Com vulgui Mestre " vaig contestar.

"Au, posi's l'abric, (féu) que jo ja vinc." I anà al lloc on avui té el despatx el Sr. Marill.

Tornà al cap d'una estoneta.

"Au, anem."

I tot xino xano, anàrem camí del Casal.

Em penso que era el primer any que les parades del pessebre es posaven a les escales de la Catedral.

Arribats a la Via Layetana i en ésser aproximadament entre els números 46 i 48, vaig aturar-lo i li diguí : "Miri Mestre, les escales de la Seu nostra, que fan bonic amb els llums de les parades encesos."

"Si, noi, que és bonic. I quina vida que té."

L'espectacle es valia una mirada, ja que a través del carrer Martí Julià es veia tota bellugadissa de gent comprant i mirant les parades.

Continuàrem el camí, i quan fórem al davant del Casal, travessàrem el carrer, varem pujar poc a poc parant-nos al replà primer, seguiram amunt, arribats a lloc seguirem fins allà on ens tenien destinat.

Mestre Pujol estava blanc.

La Choral Victòria va fer un descans.

Molts espectadors vingueren a saludar-lo. D'entre ells recordo perfectament el nostre Vice-President, Sr. Vilardaga, puix el Mestre va presentar-m'hi diem-me més tard que seria de la Junta.

Es tornà fer fosc i la Choral continuà el Concert, estrenant-li la cançó "Santa Llúcia" que va ser fortament aplaudida.

Acabat el concert, eixírem al defora, però fent quiscuna parada per l'escala. Arribats al carrer mirà amunt i avall per orientar-se i em digué:

"Vostè cap allà (senyalant la Plaça de l'Àngel) i nosaltres amunt" (Hi venia l'amic Sirarols.)

"No Mestre, (vaig fer jo) jo també vinc cap amunt, que hem quedat amb els amics Cubeles i Sancho que ens vouríem aquest vespre a l'Orfeó.

Férem via tots tres Layetana amunt, i arribant a la cantonada del carrer més Alt de Sant Pere, ens acomiadarem fins a demà.

"Bona nit, Codina".

"Bona nit, Mestre". Eren les últimes paraules que canviàvem.

A l'endemà al matí, a les vuit, trucaren a la porta de casa i en demanar "qui hi ha ?" em digueren: "El Mestre Pujol és mort".

Nadal ! ! Oh Nadal ! ! Sant Nadal ! acoto el cap i dic: "Bon Jesús, sigueu amb nosaltres."

JOAN CODINA I VALLHONRAT

UNA TRADICIÓ NADALENCA

-- Uns minuts amb el Sr. Pere Serramalera --

L'aspecte de la sala de lectura ha canviat. L'incomprès rètol demanant silenci ha desaparegut, en el seu lloc un gran pany de fusta priva de veure el fons de la sala; al darrera hi ha gran activitat: com cada any s'està construint el pessebre.

Ja fa tres anys que és el Sr. Serramalera, - pare de dos cantaires i entusiasta soci de l'Orfeó, - qui amb una il·lusió i lliurament poc corrents té cura de construir-lo.

Per tal de fer-li unes preguntes, l'anem a visitar en el seu lloc de treball, al mateix lloc on estarà el pessebre.

El Sr. Serramalera està sopant.

-- Així en resulta més còmode i puc dedicar més hores seguides a la feina, s'explica.

Veritablement no escatina sacrificis en benefici del pessebre.

-- Ens podria atendre uns minuts?, li demanem.

-- De què es tracta?

-- D'unes preguntes per a JOVENÍVOLA.

Accedeix.

-- Comencem doncs. En primer lloc quines qualitats són necessàries per projectar i realitzar un pessebre artístic?

-- Qualitats moltes. Però, primerament, cal tenir bocetades totes les idees que hom pensa realitzar a tota perfecció, i procurar que el visitant pugui viure uns moments de plaer en contemplar una perfecta visió d'un paisatge saturat de tota bellesa artística. Són també necessaris coneixements artístics, ja sigui en l'ordre bíblic o casolà; d'aquesta manera es resolen totes les idees que un hom hagi pogut tenir.

En el cas bíblic cal també documentar-se; apart de les moltes coses que ja sabem, no és per demés regirar alguns llibres, fotografies i en fi, tot allò que estigui a mà de l'artista, i no escatinar res en la seva execució.

-- Però, podria indicar-nos concretament el procés a seguir fins a treballar sobre el propi terreny?

-- En primer lloc es projecta sobre un paper qualsevol el plànol de tot el pessebre; traçades les principals línies es representen totes les idees topogràficament, a fi i efecte de tenir la primera orientació per a la col·locació de tots els estris que són necessaris per a la construcció. En un altre paper es representa tot el pessebre artísticament, a poder ésser colorit, car ja té molta part resolta en quan s'ha de fer al natural, ja que d'aquí en surten totes les principals línies de perspectiva que són del tot necessàries per a la construcció.

Una vegada fet això podrien dir que el pessebre ja està fet; diu que ja està fet, perquè es pot veure representat a petita escala el seu conjunt.

-- Com vingué la idea de construir-ne un a l'Orfeó?

-- Com cada any, en el meu domicili, instal·lo el meu pessebre que pot ésser visitat per quantes persones ho desitgin. Aprofitant aquesta avinentesa, un grup d'orfeonistes tingué el gust d'admirar-lo; d'aquí va sortir la idea de fer-ne un d'igual per l'Orfeó. Per la meua part vaig acceptar l'encàrrec molt gustós, si bé amb un xic de tenença per por de no fer un pessebre masquí que no és considerés al ni-

cipals "leit-motivs". Davant una masia catalana, al fons Montserrat.

El dia de Nadal tindrà lloc, si Déu plau, la inauguració del possebre. Mentrestant la sala de lectura és plena.... Dintre de poc començarà l'assaig.

LL. MILLET LORAS

RECORDANÇA.

Les vigílies de les dues festes més senyalades del Desembre, la Puríssima i el Nadal, son dades que l'Orfeó no podrà mai oblidar. En elles, els anys 1941 i 1945 cridava Nostre Senyor al seu Sant Regne els nostres estimats Mestres Lluís Millet i Francesc Pujol, que foren ànima i alè d'aquest Orfeó Català, estel lluminós de l'Art i brillant joell de la nostra Pàtria.

Nosaltres, enamorats també del mateix ideal que els arborava, commemorem avui les tristes efemèrides que el pas dels anys mai no podran esborrar. El seu record, sempre vivent en nostre cor, ens farà seguir tothora l'obra que un dia ens llogaron, fidels al seu esperit i en constant homenatge a les dues figures senyores en la història de la nostra Institució.

Puríssima i Nadal, blau d'atzur i blanc de joia, reberen l'ànima dels nostres enyorats Mestres. La seva puresa de cor, el seu amor a la bellesa, els tindrà per sempre en la Glòria.

JOIA DEL NADAL

"Abraceu-vos, homes, ara:
un gran bes inflama els cels."

Joia del Nadal ! Paraula d'encantament
d'aquesta nit de neu i gebre.
Et cerquem, Nadal, joiosament
en la llum i en la nolsa del Possebre.
Veurem les claretats d'aquesta nit
i sentirem el goig de la nevada,
perquè durem al fons del pit
la joia del Nadal -- immaculada --.
Aire de mitja nit, fred de l'Infant
que neix divinement en un estable !
Cada any, cada any que va passant
ens retorna el goig inefable
dels pastors i de l'Infant.
Cada any retorna l'àngel bell
amb una cançó sempre nova,
i ens esborrona la pell
amb el pregó -- nou i vell --
del Misteri de la Cova.
I sempre trobem al fons del cor
aquella alegria estranya
que ens fa sentir la vida i la mort
com un deslliurament a l'infinit
en l'ofrena sublim de l'esperit.
Nadal ens porta l'intimitat
del somriure de l'estrella que anuncia

vell que a l'Orfeó li pertany.

Els resultats els tenim a la vista !

-- Col.laboradors ?

-- Un col.laborador que és el Sr. Galitó, i aquest any hi ha una col.laboradora.

-- Expliquis, per favor.

-- Si bé directament del pessebre, no; sí col.laborarà en una novetat en la seva presentació.

-- Es pot saber la sorpresa ?

-- No.

-- I el nom de la col.laboradora ?

Dubte un moment, però a la fi diu: La senyora Maria, esposa del nostre simpàtic Manel.

Veurem el que serà. I ara vol dir-nos si pertany a cap associació de pessebristes ?

-- Sí, des de l'any 1929 pertanyo a l'"Associació de Pessebristes de Barcelona."

-- Molts pessebres ?

-- Molts anys deu voler dir. Tenia aleshores 14 anys i el meu ingrés a l'"Associació de Pessebristes de Barcelona" fou senzillament de concursant, passant després dels 18 a ésser soci protector.

-- Promis guanyats ?

-- Vol preguntar-me una altra cosa ?

Doncs bé, girem full. El pessebre de l'Orfeó estarà inscrit a l'esmentada "Associació" i per tant podrà ésser visitat per llurs membres.

-- Des que faig el pessebre no s'ha deixat ni un sol any d'inscriure a l'"Associació". Per tant, pot ésser visitat per tots els socis, amics i simpatitzants.

-- Com serà el d'aquest any ?

-- Segons el projecte he pensat ambientar-lo a casa nostra. El lloc on tindrà la seva visual podriem dir-ne que serà de l'interior d'una casa pairal d'entre els Bruchs i Montserrat, on es veu el corral amb unes quantes bestioletes; per tal efecte veurem a primer terme, a l'esquerra, el corral on haurà tingut lloc el Naixement del Messias; a la dreta, una muntanya molt escarpada amb una masia al cim. Ja des d'aquest mateix lloc segueix fins el segon terme ple d'arbres formant base. Aprofitant algun accident del terreny, veurem l'Anunciata. I en terme més endarrera començarem a veure una planúria de muntanyes deixant-se entreveure pel fons la serra de Montserrat.

-- Són moltes les despeses ?

-- Com és de suposar, cada any n'hi ha sinó en una quantitat exorbitant, sí la suficient per a portar a terme amb dignitat l'obra que ens proposem.

-- D'on surten ?

-- Per tal de poder superar-los s'organitza un sorteig d'unes artístiques figures de pessebre, entre els cantaires i simpatitzants.

-- Una darrera pregunta : Dedicar molt de temps al pessebre ?

-- Tinc el costum de començar-lo el dia primer de Novembre.

Donem les gràcies al Sr. Serranallera, que altra vegada es posa a la feina. El pessebre és davant nostre, ja s'endevinen els seus prin-

als homes de bona voluntat
la pau humil de l'Establia

Oh cantaire reverent !,
fes més grata la cançó
del Nadal d'aquesta anyada,
perquè et sigui revel.lada
la divina resplendor
que il.lumina el Naixement.
Si tens el cor purificat
d'asprors, neguits i gelosies,
i no cerques fantasies
al Misteri revelat,
seguiràs el camí de Betlem,
faràs el camí de l'estrella.
El Nadal que celebrem
-- un Infant i una Donzella,
uns pastors i un raig de llum --
et retorni a la infantesa
de la neu, i del perfum
de la molsa mig florida.
I que et porti la fermesa
de la pau i humilitat
i la joia de la vida.
Nit de somnis, de neu i eternitat !
Fes que et cerquen, Nadal, en la virtut
de la falda de la Noia
bressol del Fill de Déu d'Ella nascut.
Fes que et trobem, Nadal ! Cerquen-te joia
del dia lluminós en la cançó
dels llavis que no saben dir falsia.
Cerquen-te, joia, en l'esguard de l'Infantó
de l'Establia.
En la pau de l'Infinit -- orfe de vols --
cerquen-te, Joia del Nadal
-- de sempre i d'ara --.
"Dins la llum de mils estels,
dins la llum cerquen-te encara !".

ANTONI SÀBAT

ESPURNES ATÒMIQUES...NADALENQUES

Desil.lusió.

- Tinc entès que aquest any la nostra Junta, a nós dels torrons, re-partirà a cada chorista un gall dindi.
- Ho dubto, perquè ja sabeu que a l'"Orfeó Català" estan prohibits els "galls".

Puntualitzant.

- A mi sempre m'han agradat les festes de Nadal. Perquè ? quina és la casa on no hi ha alegria, xampany, torrons...
- I NEULES....!

Pobrets !

- Els organitzadors de les innocentades de l'Orfeó diu que són quatre vells ?
- Jo crec que són quatre innocents que van fer llàstima al rei Herodes.

Bona intenció.

- La Direcció estètica de "JOVENÍVOLA" ha adquirit el bitllet sencer del número 33.333 de la Rifada de Nadal. Acaba amb 3, suma 15 i va ésser comprat a les 12 en punt del migdia.
- Renoi ! Si treuen la grossa ¿ què en faran de tant diner ?
- Compraran autocars per traslladar els choristes de casa seva a l'Orfeó i viceversa.

Paradoxa...?

- És bonic per Nadal i Any Nou el costum de tranetre "CHRISTMAS". En reps tu ?
- Ja ho crec, fins de persones que durant l'any en trencarien la crisi.

Aclariment.

- ¿ Per què es diu "Per Nadal cada ovella al seu corral ?"
- Perquè aquell dia molts es reuneixen amb els seus familiars i mengen junts.
- Ah, ja ho entenc !

M.P.

P I N Z E L L A D E S

A LA FIRA DE PESSEBRES

- Que és de vostè aquesta parada, noia ?
- Sí senyora. ¿ Que vol una caseta ?
- Naturalment. No he vingut pas aquí a comprar unes espardenyos.
- Tampoc no la podria servir. A no ésser que volgués aquestes que porto, que són una mica velles.
- I ara ! Quina poca solta ! No sé quin sent en deté de no deixar-la plantada !
- No s'enfadi, dona, no s'enfadi, que és una broma. ¿ Que vol una caseta, diu ?
- Sí, voldria una caseta que estigués bé i que no costés massa diners.
- Miri, què li sembla aquesta ?
- És massa gran.
- I aquesta altra ?
- La trobo massa petita.
- I aquesta ? Aquesta és ben mitjana.

- Aquesta ja n'agrada més. Quant en donana ?
- Per tractar-se de vostè i perquè avui tinc ganes de vendre, la hi deixaré per sis pessetes.
- Sis pessetes ? Reina Santíssima ! Ni que n'hagués "alocat".
- Bé, no s'esgarrifi tant i digui'm quant en donaria.
- Què li diré jo... No voldria gastar-n'hi més d'una cinquanta.
- Una cinquanta ? Per aquest preu només podria donar-li la taulada.
- Es veu que s'ha llevat de bon humor avui.
- Bé doni-me'n quatre pesetes, i queda seva.
- Ja li he dit que només voldria gastar-m'hi sis rals.
- Doncs em sembla que per aquesta misèria no arribarà pas a propietària. I no en remeni més la mercaderia, que me la gasta.
- Ai, la poca substància ! Ja té sort que la deixi pel que és.
- Seré el que vostè vulgui, però jo no vaig pel món amb la tacanyeria de vostè.
- Vagi, vagi; encara em faria creuar. Bé, me la dona, sí o no ?
- Si vol li donaré la taulada i la xeneneia.
- Arri allà ! Vagi a burlar-se de la seva mare !
- Sóc orfe, senyora.
- Poca solta, més que poca solta !
- Arribi's al Banc Vitalici que té moltes propietats, i potser faran fira.
- Si no fos que no m'agrada tractar amb gentussa, n'hi diria quatre de fresques. Quina sufocació de fer-me agafar !
- Potser La Saldadora li vendrà el gratacels de la Plaça d'Urquinaona per deu rals. Quina gent que corre ! Llàstima de saliva que m'ha fet gastar i de temps que m'ha fet perdre ! ¿ Qui vol casetes boniques i berates ? Apa senyores i senyors, siguin propietaris per poc preu.

P R I M E T

N O T I C I A R I

La llar del nostre estimat Mestre J.J. Llongueres s'ha vist enjoiada pel naixement del seu quart fillot, Narcís. "Jovenívola" de tot cor dona al feliç matrimoni la més cordial enhorabona.

Després d'una penosa malaltia lliurà la seva ànima a Déu el dia 26 de Novembre, Mn. Antoni Batlle, fundador i guiador dels ninyons de Muntanya. Veritable apòstol de la fe com a Ministre del Senyor, i ardent enanocrat de la nostra terra, perquè en la seva bellesa hi trobava en tot moment la mà del Creador, fou l'escollit per aplegar la nostra joventut en el bell missatge d'amor a Déu i a la Pàtria. Que al Cel el poguem veure.

El Mestre Millet ha aprovat recentment la Srta. Maria Joana Cladellas com a nova cantaire en el rengle de Soprans I. La nostra cordial benvinguda i el desig que per molts anys pugui col·laborar eficientment en les nostres tasques.

Sabem que s'està treballant amb tot entusiasme en l'organització de la pròxima "Innocentada".. No se'ns anaga pas la força de voluntat dels col.laboradors en aquesta festa, sobre tot tenint en compte la feixuga tasca que en aquesta època porta a cap l'Orfeó. La simpatia, però, amb què és rebuda, i el goig amb què l'esperem tots els cantaires i amics, els serveixi d'incentiu per continuar-la sempre, no negant-los mai la nostra col.laboració si per al millor reeiximent de la festa els organitzadors ho demanen.

Fa ben pocs dies que el món musical plorava la pèrdua de l'eminent músic francès Artur Honnegger, autor, entre altres tantíssimes obres, del meravellós oratori "Joana d'Arc a la Foguera". Personalitat preeminent en l'escola moderna, i en possessió d'un acuradíssim caràcter propi se'l podrà comptar com un dels primers músics que França ha donat a l'Art dels sons. Descansi en pau, qui tant ha laborat per enriquir el patrimoni musical del món sencer.

El dia 30 d'Octubre passat va professar solennement, al Monestir de Montserrat, Don Albert M^e Tonàs, fill del nostre benvolgut Mestre Joan Tonàs. "Ad multos annos !"

El nostre company Vocal Chorista Gaietà Renom, està treballant intensament amb les llistes d'assistència dels cantaires des de l'any 1925 fins a l'actualitat; (llistes que darrerament els volguts cantaires Mateu Pigui i Miquel Galitó posaren al dia després d'incansable treball) per poder donar ben aviat el nom dels choristes que fent 25 o més anys que canten al chor siguin mereixedors, per haver fet un nombre limitat de faltes, del distintiu d'or de l'Orfeó Català. Rebin tots el nostre agraïment, que fem extensiu al també vocal chorista Enili Vendrell que així mateix col.labora eficaçment en aquesta tasca.

El dia de Nadal, a la una del migdia, serà inaugurat el nostre Pessebre curosament construït pel meritíssim pessebrista Sr. Serramalera. Hi haurà, com cada any, lectura de poesies nadalenques i cant de villancets. Hi són convidats tots els cantaires i amics.

No hi falteu !

FELIÇ NADAL

I

PRÒSPER ANY NOU !